

# Mwanzo



# Contents



# Mwanzo

Siku Sita Za Uumbaji Na Sabato

<sup>1</sup>Hapo mwanzo Mungu aliumba mbingu na dunia. <sup>2</sup> Wakati huu dunia ilikuwa haina umbo, tena ilikuwa tupu. Giza lilikuwa juu ya uso wa vilindi vya maji, naye Roho wa Mungu alikuwa ametulia juu ya maji. <sup>3</sup> Mungu akasema, “Iwepo nuru,” nayo nuru ikawepo. <sup>4</sup> Mungu akaona ya kuwa nuru ni njema, ndipo Mungu akatenganisha nuru na giza. <sup>5</sup> Mungu akaiita nuru “mchana,” na giza akaliita “usiku.” Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya kwanza. <sup>6</sup> Mungu akasema, “Iwepo nafasi kati ya maji igawe maji na maji.” <sup>7</sup> Kwa hiyo Mungu akafanya nafasi, akatenganisha maji yaliyo chini ya hiyo nafasi na maji yaliyo juu yake. Ikawa hivyo. <sup>8</sup> Mungu akaiita hiyo nafasi “anga.” Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya pili. <sup>9</sup> Mungu akasema, “Maji yaliyopo chini ya anga na yakusanyike mahali pamoja, pawepo na nchi kavu.” Ikawa hivyo. <sup>10</sup> Mungu akaiita nchi kavu “ardhi,” nalo lile kusanyiko la maji akaliita “bahari.” Mungu akaona kuwa ni vyema.

<sup>11</sup>Kisha Mungu akasema, “Ardhi na itoe mimea: miche itoayo mbegu, miti juu ya nchi itoayo matunda yenye mbegu ndani yake, kila mmea kulingana na aina zake mbalimbali.” Ikawa hivyo. <sup>12</sup> Ardhi ikachipua mimea: Mimea itoayo mbegu kulingana na aina zake, na miti itoayo matunda yenye mbegu kulingana na aina zake. Mungu akaona ya kuwa hili ni jema. <sup>13</sup> Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya tatu. <sup>14</sup> Mungu akasema, “Iwepo mianga kwenye nafasi ya anga ili itenganishe usiku na mchana, nayo iwe alama ya kutambulisha majira mbalimbali, siku na miaka, <sup>15</sup> nayo iwe mianga kwenye nafasi ya anga ya kutia nuru juu ya dunia.” Ikawa hivyo. <sup>16</sup> Mungu akafanya mianga miwili mikubwa: mwanga mkubwa utawale mchana, na mwanga mdogo utawale usiku. Pia Mungu akafanya nyota. <sup>17</sup> Mungu akaiweka katika nafasi ya anga iangaze dunia, <sup>18</sup> itawale usiku na mchana, na ikatenganishe nuru na giza. Mungu akaona kuwa hili ni jema. <sup>19</sup> Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya nne. <sup>20</sup> Mungu akasema, “Kuwepo na viumbe hai tele kwenye maji, nao ndege waruke juu ya dunia katika nafasi ya anga.” <sup>21</sup> Kwa hiyo Mungu akaumba viumbe wakubwa wa baharini na kila kiumbe hai kiendacho majini kulingana na aina zake, na kila ndege mwenye mabawa kulingana na aina yake. Mungu akaona kuwa hili ni jema. <sup>22</sup> Mungu akavibariki, akasema, “Zaeni mwongezeke, mkayajaze maji ya bahari, nao ndege waongezeke katika dunia.” <sup>23</sup> Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya tano. <sup>24</sup> Mungu akasema, “Ardhi na itoe viumbe hai kulingana na aina zake: wanyama wa kufugwa, viumbe vitambaavyo ardhini na wanyama pori, kila mnyama kulingana na aina yake.” Ikawa hivyo. <sup>25</sup> Mungu akafanya wanyama pori kulingana na aina zake, wanyama wa kufugwa kulingana na aina zake, na viumbe vyote vitambaavyo juu ya ardhi kulingana na aina zake. Mungu akaona kuwa hili ni jema.

26Ndipo Mungu akasema, “Tufanye mtu kwa mfano wetu, kwa sura yetu, wakatawale juu ya samaki wa baharini na ndege wa angani, juu ya mifugo, juu ya dunia yote, na juu ya viumbe wote watambao juu ya nchi.”

27Kwa hiyo Mungu akamuumba mtu kwa mfano wake mwenyewe,

**k** wa mfano wa Mungu alimuumba;

**m** wanaume na mwanamke aliwaumba.

28Mungu akawabariki na akawaambia, “Zaeni na mkaongezeke, mkaijaze tena dunia na kuitiisha. Mkatawale samaki wa baharini, ndege wa angani, na kila kiumbe hai kiendacho juu ya ardhi.”

29Kisha Mungu akasema, “Nimewapa kila mche utoao mbegu juu ya uso wa dunia yote, na kila mti wenye matunda yenye mbegu ndani yake. Vitakuwa chakula chenu. <sup>30</sup> Nao wanyama wote wa dunia, ndege wote wa angani, na viumbe vyote viendavyo juu ya ardhi: yaani kila kiumbe chenye pumzi ya uhai, ninawapa kila mche wa kijani kuwa chakula.” Ikawa hivyo.

31Mungu akaona vyote alivyumba, na tazama, ilikuwa vizuri sana. Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya sita.

2Kwa hiyo mbingu na dunia zikakamilika, pamoja na vyote vilivyomo. <sup>2</sup> Katika siku ya saba Mungu alikuwa amekamilisha kazi aliyokuwa akiifanya, hivyo siku ya saba akapumzika kutoka kazi zake zote. <sup>3</sup> Mungu akaibariki siku ya saba akaifanya takatifu, kwa sababu katika siku hiyo alipumzika kutoka kazi zote za kuumba alizokuwa amefanya.

Adamu Na Eva

4Haya ndiyo maelezo ya mbingu na dunia wakati zilipoumbwa.

Bwana Mungu alipoziumba mbingu na dunia, <sup>5</sup> hapakuwepo na mche wa shambani uliokuwa umejitokeza ardhini, wala hapakuwepo na mmea wa shamba uliokuwa umeota, kwa kuwa Bwana Mungu alikuwa hajanyesha mvua juu ya nchi, na hapakuwepo mtu wa kuilima ardhi, <sup>6</sup> lakini umande ulitokeza kutoka ardhini na kunyesha uso wote wa nchi: <sup>7</sup> Bwana Mungu alimuumba mtu kutoka mavumbi <sup>1</sup> ya ardhi, akampulizia pumzi ya uhai puani mwake, naye mtu akawa kiumbe hai.

<sup>1</sup> + 2:7 Neno la Kiebrania la mavumbi ya ardhi ndilo kiini cha jina Adamu.

8Basi Bwana Mungu alikuwa ameotesha bustani upande wa mashariki, katika Edeni, huko akamweka huyo mtu aliyemuumba. <sup>9</sup> Bwana Mungu akafanya aina zote za miti zote kutoka ardhini, miti yenye kupendeza macho na mizuri kwa chakula. Katikati ya bustani ulikuwepo mti wa uzima na mti wa kujua mema na mabaya.

10Mto wa kunyeshea bustani ulitiririka toka Edeni, kuanzia hapa ukagawanyika kuwa mito minne. <sup>11</sup> Mto wa kwanza uliitwa Pishoni, nao huzunguka nchi yote ya Havila ambako kuna dhahabu. <sup>12</sup> (Dhahabu ya nchi hiyo ni nzuri, bedola na vito shohamu pia hupatikana huko.) <sup>13</sup> Jina la mto wa pili ni Gihoni, ambao huzunguka nchi yote ya Kushi. <sup>14</sup> Jina la mto wa tatu ni Tigri, unaopita mashariki ya Ashuru. Mto wa nne ni Frati.

15Bwana Mungu akamchukua huyo mtu, akamweka kwenye Bustani ya Edeni ailime na kuitunza. <sup>16</sup> Bwana Mungu akamwagiza huyo mtu, akamwambia, “Uko huru kula matunda ya mti wowote katika bustani, <sup>17</sup> lakini kamwe usile matunda ya mti wa kujua mema na mabaya, kwa maana siku utakapokula matunda yake, hakika utakufa.”

18Bwana Mungu akasema, “Si vyema huyu mtu awe peke yake. Nitamfanyia msaidizi wa kumfaa.”

19Basi Bwana Mungu alikuwa amefanyiza kutoka ardhi wanyama wote wa porini na ndege wote wa angani. Akawaleta kwa huyu mtu aone atawaitaje, nalo jina lolote alilokiita kila kiumbe hai, likawa ndilo jina lake. <sup>20</sup> Hivyo Adamu akawapa majina wanyama wote wa kufugwa, ndege wa angani, na wanyama wote wa porini.

L akini kwa Adamu hakupatikana msaidizi wa kumfaa. <sup>21</sup> Hivyo Bwana Mungu akamfanya Adamu kulala usingizi mzito, naye alipokuwa amelala akachukua moja ya mbavu zake, akapafunika mahali pale kwa nyama. <sup>22</sup>

Kisha Bwana Mungu akamfanya mwanamke kutoka kwenye ule ubavu aliouchukua kutoka kwa huyo mwanaume, akamleta huyo mwanamke kwa huyo mwanaume.

23Huyo mwanaume akasema,

“ Huyu sasa ni mfupa wa mifupa yangu

n a nyama ya nyama yangu,

a taitwa ‘mwanamke,’ <sup>2</sup>

<sup>2</sup> + 2:23 Jina la Kiebrania la mwanamke linafanana na lile la mwanaume.

k wa kuwa alitolewa katika mwanaume.” <sup>24</sup> Kwa sababu hii mwanaume atamwacha baba yake na mama yake na kuambatana na mkewe, nao watakuwa mwili mmoja.

25Adamu na mkewe wote wawili walikuwa uchi, wala hawakuona aibu.  
Kuanguka Kwa Mwanadamu

3Basi nyoka alikuwa mwerevu kuliko wanyama wote wa porini ambao Bwana Mungu aliwafanya. Nyoka akamwambia mwanamke, “Ati kweli Mungu alisema, ‘Kamwe msile matunda ya mti wowote wa bustanini?’”

2Mwanamke akamjibu nyoka, “Tunaweza kula matunda ya miti iliyoko bustanini, <sup>3</sup> lakini Mungu alisema, ‘Kamwe msile tunda la mti ulio katikati ya bustani, wala kuugusa, la sivyo mtakufa.’”

4Lakini nyoka akamwambia mwanamke, “Hakika hamtakufa. <sup>5</sup> Kwa maana Mungu anajua ya kuwa wakati mtakapoyala, macho yenu yatafumbuliwa, nanyi mtakuwa kama Mungu, mkijua mema na mabaya.”

6Mwanamke alipoona ya kuwa tunda la mti huo lilikuwa zuri kwa chakula na la kupendeza macho, tena linatamanika kwa kujipatia hekima, basi akachuma katika matunda yake, akala, pia akampa mumewe, aliyekuwa pamoja naye, naye akala. <sup>7</sup> Ndipo macho yao wote wawili yakafumbuliwa, wakajiona kwamba walikuwa uchi; hivyo wakashona majani ya mtini, wakajifunika.

8Ndipo yule mwanaume na mkewe, waliposikia sauti ya Bwana Mungu alipokuwa akitembea bustanini jioni, wakajificha kutoka mbele za Bwana Mungu katikati ya miti ya bustani. <sup>9</sup> Lakini Bwana Mungu akamwita Adamu, “Uko wapi?”

10Naye akajibu, “Nilikusikia katika bustani nikaogopa kwa sababu nilikuwa uchi, hivyo nikajificha.”

11Mungu akamuuliza, “Ni nani aliyekuambia ya kuwa ulikuwa uchi? Je, umekula matunda ya mti niliokuamuru usile?”

12Adamu akasema, “Huyu mwanamke uliyenipa awe pamoja nami alinipa sehemu ya tunda kutoka kwenye huo mti, nami nikala.”

13Ndipo Bwana Mungu akamuuliza mwanamke, “Ni nini hili ambalo umelifanya?” Mwanamke akajibu, “Nyoka alinidanganya, nami nikala.”



14Hivyo Bwana Mungu akamwambia nyoka, “Kwa kuwa umefanya hili,

“ Umelaaniwa kuliko wanyama wote

**w** a kufugwa na wa porini!

**U** tatambaa kwa tumbo lako

**n** a kula mavumbi

**s** iku zote za maisha yako.

15Nami nitaweka uadui

**k** ati yako na huyo mwanamke,

**n** a kati ya uzao wako na wake,

**y** eye atakuponda kichwa,

**n** awe utamuuma kisigino.”

16Kwa mwanamke akasema,

“ Nitakuzidishia sana utungu wakati wa kuzaa kwako;

**k** wa utungu utazaa watoto.

**T** amaa yako itakuwa kwa mumeo

**n** aye atakutawala.”

17Kwa Adamu akasema, “Kwa sababu umemsikiliza mke wako na ukala kutoka kwenye mti niliokuamuru, ‘Msile tunda lake,’

“ Ardhi imelaaniwa kwa sababu yako,

**k** wa kazi ngumu utakula chakula kitokacho humo

**s** iku zote za maisha yako.

18Itazaa miiba na mibaruti kwa ajili yako,

**n** awe utakula mimea ya shambani.

19Kwa jasho la uso wako

**u** takula chakula chako

**h** adi utakaporudi ardhini,

**k** wa kuwa ulitwaliwa kutoka humo,

**k** wa kuwa wewe u mavumbi

**n** a mavumbini wewe utarudi.”

20Adamu akamwita mkewe Eva, kwa kuwa atakuwa mama wa wote walio hai.

21Bwana Mungu akawatengenezea Adamu na mkewe mavazi ya ngozi, akawavika. <sup>22</sup> Kisha Bwana Mungu akasema, “Sasa mtu huyu amekuwa kama mmoja wetu, kwa kujua mema na mabaya. Sharti asiruhusiwe kunyoosha mkono wake na kuchuma pia kutoka mti wa uzima akala, naye akaishi milele.” <sup>23</sup> Hivyo Bwana Mungu akamfukuzia mbali kutoka Bustani ya Edeni, akalime ardhi ambamo alitolewa. <sup>24</sup> Baada ya kumfukuzia mbali Adamu, Mungu akaweka makerubi mashariki ya Bustani ya Edeni, pamoja na upanga wa moto ukimulika huku na huko kulinda njia ya kuuendea mti wa uzima.

Kaini Na Abeli

4Adamu akakutana kimwili na mkewe Eva, naye akapata mimba, akamzaa Kaini. Eva akasema, “Kwa msaada wa Bwana nimemzaa mwanaume.” <sup>2</sup> Baadaye akamzaa Abeli ndugu yake.

**B** asi Abeli akawa mfugaji, na Kaini akawa mkulima. <sup>3</sup> Baada ya muda Kaini akaleta baadhi ya mazao ya shamba kama sadaka kwa Bwana. <sup>4</sup> Lakini Abeli akaleta fungu nono kutoka baadhi ya wazaliwa wa kwanza wa mifugo yake. Bwana akamkubali Abeli pamoja na sadaka yake, <sup>5</sup> lakini Mungu hakumkubali Kaini pamoja na sadaka yake. Kwa hiyo Kaini akakasirika sana, uso wake ukawa na huzuni.

6Kisha Bwana akamwambia Kaini, “Kwa nini umekasirika? Kwa nini uso wako una huzuni? <sup>7</sup> Ukifanya lililo sawa, je, hutakubalika? Lakini usipofanya lililo sawa, dhambi inakuvizia mlangoni mwako, inakutamani wewe, lakini inakupasa uishinde.”

8Basi Kaini akamwambia ndugu yake Abeli, “Twende shambani.” Walipokuwa shambani, Kaini akamshambulia Abeli ndugu yake, akamuua.

9Kisha Bwana akamuuliza Kaini, “Ndugu yako Abeli yuko wapi?”

A kamjibu, “Sijui, je, mimi ni mlinzi wa ndugu yangu?”

10Bwana akasema, “Umefanya nini? Sikiliza! Damu ya ndugu yako inanililia mimi kutoka ardhini. <sup>11</sup> Sasa umelaaniwa na umehamishwa kutoka ardhi, ambayo imefungua kinywa chake na kupokea damu ya ndugu yako kutoka mkononi mwako. <sup>12</sup> Utakapoilima ardhi, haitakupa tena mazao yake. Utakuwa mtu wa kutangatanga duniani asiye na utulivu.”

13Kaini akamwambia Bwana, “Adhabu yangu ni zaidi ya niwezavyo kustahimili. <sup>14</sup> Leo unanifukuza kutoka nchi, nami nitafichwa mbali na uwepo wako. Nitakuwa mtu wa kutangatanga asiyetulia duniani na yeyote anionaye ataniau.”

15Lakini Bwana akamwambia, “La sivyo, ikiwa mtu yeyote atamuua Kaini atalipizwa kisasi mara saba zaidi.” Kisha Bwana akamwekea Kaini alama ili mtu yeyote ambaye angemwona asimuu. <sup>16</sup> Kwa hiyo Kaini akaondoka mbele za Bwana akaenda kuishi katika nchi ya Nodi, iliyoko mashariki ya Edeni.

17Kaini akakutana kimwili na mkewe, naye akapata mimba na akamzaa Enoki. Wakati huo Kaini alikuwa anajenga mji, akauita Enoki jina la mtoto wake. <sup>18</sup> Enoki akamzaa Iradi, Iradi akamzaa Mehuyaeli, Mehuyaeli akamzaa Methushaeli, na Methushaeli akamzaa Lameki.

19Lameki alioa wanawake wawili, mmoja aliitwa Ada, na mwingine Sila. <sup>20</sup> Ada akamzaa Yabali ambaye ni baba wa wale walioishi katika mahema na kufuga wanyama. <sup>21</sup> Kaka yake aliitwa Yubali, aliyekuwa baba wa wote wapigao zeze na filimbi. <sup>22</sup> Pia Sila alikuwa na mtoto wa kiume aliyetwa Tubali-Kaini ambaye alifua vifaa vya aina mbalimbali vya shaba na chuma. Naama alikuwa dada wa Tubali-Kaini.

23Lameki akawaambia wake zake,

“ Ada na Sila nisikilizeni mimi;

w ake wa Lameki sikieni maneno yangu.

N imemua mtu kwa kunijeruhi,

k ijana mdogo kwa kuniuiza.

24Kama Kaini atalipizwa kisasi mara saba,

b asi Lameki itakuwa mara sabini na saba.”

25Adamu akakutana kimwili na mke wake tena, akamzaa mwana, akamwita Sethi, akisema, “Mungu amenijalia mwana mwingine badala ya Abeli, kwa kuwa Kaini alimua.”<sup>26</sup> Naye Sethi akamzaa mwana, akamwita Enoshi.

W akati huo watu wakaanza kuliitia jina la Bwana.  
Kutoka Adamu Hadi Noa  
(1 Nyakati 1:1-4)

5Hii ni orodha iliyoandikwa ya vizazi vya Adamu.

W akati Mungu alipomuumba Adamu, alimfanya kwa sura ya Mungu.<sup>2</sup>  
Aliwaumba mwanaume na mwanamke, akawabariki. Walipokwisha  
kuumbwa, akawaita “mwanadamu.”

3Adamu alipokuwa ameishi miaka 130, alikuwa na mwana aliyekuwa na sura yake, mwenye kufanana naye. Akamwita Sethi.<sup>4</sup> Baada ya Sethi kuzaliwa, Adamu aliishi miaka 800, akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike.<sup>5</sup> Adamu aliishi jumla ya miaka 930, ndipo akafa.

6Sethi alipokuwa ameishi miaka 105, akamzaa Enoshi.<sup>7</sup> Baada ya kumzaa Enoshi, Sethi aliishi miaka 807, akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike.<sup>8</sup> Sethi aliishi jumla ya miaka 912, ndipo akafa.

9Enoshi alipokuwa ameishi miaka tisini, akamzaa Kenani.<sup>10</sup> Baada ya kumzaa Kenani, Enoshi aliishi miaka 815, naye alikuwa na watoto wengine wa kiume na wa kike.<sup>11</sup> Enoshi aliishi jumla ya miaka 905, ndipo akafa.

12Kenani alipokuwa ameishi miaka sabini, akamzaa Mahalaleli. <sup>13</sup> Baada ya kumzaa Mahalaleli, Kenani aliishi miaka 840, akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike. <sup>14</sup> Kenani aliishi jumla ya miaka 910, ndipo akafa.

15Mahalaleli alipokuwa ameishi miaka sitini na mitano, akamzaa Yaredi. <sup>16</sup> Baada ya kumzaa Yaredi, Mahalaleli aliishi miaka 830, akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike. <sup>17</sup> Mahalaleli aliishi jumla ya miaka 895, ndipo akafa.

18Yaredi alipokuwa ameishi miaka 162, akamzaa Enoki. <sup>19</sup> Baada ya kumzaa Enoki, Yaredi aliishi miaka 800, naye akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike. <sup>20</sup> Yaredi aliishi jumla ya miaka 962, ndipo akafa.

21Enoki alipokuwa ameishi miaka sitini na mitano, akamzaa Methusela. <sup>22</sup> Baada ya kumzaa Methusela, Enoki alitembea na Mungu miaka 300, na akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike. <sup>23</sup> Enoki aliishi jumla ya miaka 365. <sup>24</sup> Enoki akatembea na Mungu, kisha akatoweka, kwa sababu Mungu alimchukua.

25Methusela alipokuwa ameishi miaka 187, akamzaa Lameki. <sup>26</sup> Baada ya kumzaa Lameki, Methusela aliishi miaka 782, akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike. <sup>27</sup> Methusela aliishi jumla ya miaka 969, ndipo akafa.

28Lameki alipokuwa ameishi miaka 182, alimzaa mwana. <sup>29</sup> Akamwita jina lake Noa, akasema, “Yeye ndiye atakayetufaraji katika kazi na maumivu makali ya mikono yetu yaliyosababishwa na ardhi iliyolaaniwa na Bwana.” <sup>30</sup> Baada ya Noa kuzaliwa, Lameki aliishi miaka 595, akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike. <sup>31</sup> Lameki aliishi jumla ya miaka 777, ndipo akafa.

32Baada ya Noa kuishi miaka 500, aliwazaa Shemu, Hamu na Yafethi.  
Gharika Kuu

6Watu walipoanza kuongezeka idadi katika uso wa dunia na watoto wa kike wakazaliwa kwao, <sup>2</sup> wana wa Mungu wakawaona kuwa hao binti za wanadamu walikuwa wazuri wa sura, wakaoa yeyote miongoni mwao waliyemchagua. <sup>3</sup> Ndipo Bwana akasema, “Roho yangu haitashindana na mwanadamu milele, kwa kuwa yeye ni wa kufa, siku zake zitakuwa miaka 120.”

4Wanefili walikuwako duniani siku hizo, na baadaye, hao wana wa Mungu walipoingia kwa binti za wanadamu na kuzaa nao. Wanefili walikuwa mashujaa na watu waliojulikana wa zamani hizo.